

תשאירי את האישיות שלך מאחור

היא חשבה שהיא כובשת את וול סטריט כשהחלה לעבוד כאנליסטית במורגן סטנלי. אבל אז גילתה שהדימוי הנוצץ הוא לא יותר מציפוי דק, המכסה על עבודה סיזיפית, השפלה גורפת ומחיקת ה"אני". אחרי שנתיים קשות שבהן ניסתה להתיישר עם העדר בתעשייה הפיננסית, נטשה אותו נינה גודיוואלה, והתיישבה לכתוב את הספר "חליפות, אישה בוול סטריט". כך היא מנפצת את התדמית שהוליווד ניסתה לבנות לשוק ההון

« על שניידר »

המבוקש, שמקובל בכל בנקי ההשקעות בוול סטריט. "האמת היא שבהתחלה בכלל לא הבנתי את זה. כל הזמן אמרו לי שאני עוברת מצוינת ואיזה יופי שאני נותנת שעות, וזה הסיח את דעתי מהעיקר", היא מספרת בראיון ל"ליידי גלובס". "רק בדיעבד התברר לי שפספסתי. אנשים לא יכולים לבוא ולומר לך ביום הראשון במקום עבודה חדש, שמה שאתה צריך כדי להיות חלק מהם זה לדעת להתמודד עם המערכות האישיות, לצאת עם האנשים הנכונים ולדעת לדבר על החופשות הנכונות".

בימים אלה נמכר בארה"ב הספר החדש שלה, "חליפות, אישה בוול סטריט", שבו היא מתארת שנתיים של עבודה סיזיפית במורגן סטנלי. באוניברסיטת הרווארד ובמועדונים הסגורים

כשנינה גודיוואלה החלה לעבוד בוול סטריט, כאנליסטית בבנק ההשקעות מורגן סטנלי, היא לא תיארה לעצמה שהצטיינות בעבודה תהיה התכונה הפחות חשובה בחייה המקצועיים. היא אמנם השקיעה זמן ומאמץ בסגירת עסקאות מימון ובהתמודדות עם לקוחות בעייתיים, אבל פספסה את המסר החשוב: כדי לטפס למעלה צריך להיות גבר לבן להורים הנכונים, ללמוד באחת מאוניברסיטאות היוקרה מליגת הקיסוס (Ivy League), ולבלות עם החברה מהמשרד במועדוני סטריפטיו.

גודיוואלה, שגדלה בטקסס, הרחק ממרכזי הכוח של האליטות האמריקניות, להורים ממוצא פרסי והודי, נמצאת לחלוטין מחוץ לפרופיל

עילום: רייצ'ל דפן

"אנשים מסביבי ממש
התמוטטו". גודיוואלה

בנקים להשקעות הם מרחב עבודה לא הוגן עבור נשים". גודיוואלה

של אוניברסיטת וורטון, מיהרו להזמין אותה להרצאות, ובאוניברסיטת קולומביה הזמינו אותה לשבוע המנהיגות. "חשבתי שראוי לחשוף את הרברים, כי הרגשתי שמה שאני עברתי שם הוא חלק מבעיה גדולה יותר", היא מסבירה.

שיח השפניות

חיי האנליסטים, כפי שהם עולים מהספר של גודיוואלה, הרבה פחות זוהרים מאשר בסרטים ההוליוודיים על וול סטריט. בתקופת עבודתה שם היא בעיקר עברה ועברה. היא "בילתה" במחלקת מימון תאגידים 15 שעות ביום, פעמים רבות שבעה ימים בשבוע. במהלך עבודתה שם ראתה שותפים ומנהלים שמסיימים את יום העבודה וצועדים למועדון החשפנות הצמוד, כדי להמשיך לדבר על עסקאות תוך כדי צפייה ברקדניות ערומות, נשים שהודרו מפגישות רק כי הלקוח לא רצה אישה ליד השולחן, ואנליסטים צעירים שהגיעו לסף התמוטטות נפשית.

חלק מעמיתיה לקחו תרופות נגד דיכאון, אחרים פנו לרת, הביאו עמם תנ"ך למשרד ולמדו לצטט פסוקים. מכיוון שאותם אנליסטים ניהלו את כל חיהם במקום העבודה, הרכילות האישית והמרושעת, על לקוחות או על עמיתים, הפכה לזמוזום בלתי פוסק במשרדים. "כשנכנסתי לוול סטריט ציפיתי שזו תהיה עבודה מאתגרת עם שעות ארוכות והרבה למידה, אבל מהר מאוד הסתבר שהאתגר הגדול במורגן סטנלי היה לנווט את דרכי בין האנשים האלה, וזה היה מאוד קשה".

בשעות המועטות שנותרו לה ביממה, הרגישה שהיא חייבת לצאת לבלות עם האנשים ממקום העבודה. "ואז כולם היו ממשייכים לדבר על עסקאות ועל העבודה, וכל עולמם של האנליסטים והבנקאים האלה הוא וול סטריט. כאילו אין שום דבר אחר בעולם".

אחד הנושאים המרכזיים שמטרידים אותה הוא היחס לנשים ולמינציות. במורגן סטנלי, כמו בג'יי.פי מורגן (שם עשתה את ההתמחות שלה), מעדיפים לראות בכוח האדם מקשה אחת. ארגוני הענק הללו אמנם מפעילים תוכנית הקרויה Diversity training להכשרת בני מינציות, כדי שייחשבו למקום עבודה שוויוני,

מועדון שיחקה גולף וטניס כתור נערה?", שאל אותה הבוס שלה, כאחד מהרגעים הנדירים שבכלל טרחה לשוחח איתה. "משפחתי לא הייתה כזו ספורטיבית", היא השיבה במבוכה ומיהרה להעביר נושא, אך הבוס איבד עניין, והפנה אליה את גבו כדי לשוחח עם עמית אחר על הבילוי המשותף שלהם במועדון חשפנות. "נינה, זה לא מפריע לך שמדברים על זה, נכון?", הוא אמר לה, בלי להמתין לתשובה.

אי אפשר להסתיר

לא הרבה ספרים נכתבו על עבודתן של נשים בוול סטריט, ובמיוחד לא על לב העשייה בבנקאות להשקעות. הסיבה פשוטה: אין כמעט נשים בתחום הזה בארה"ב. מעטות מגיעות לבנקים הגדולים להשקעות, מעטות שורדות את מקומות העבודה המאוד גבריים האלה, ומיעוט שבמיעוט מגיע לעמדות בכירות. זו אחת הסיבות לכך שספרה של גודיוואלה, 36, זוכה להדים רבים בארה"ב.

"אנשים שרוצים לעבוד בוול סטריט, מתיישבים לקרוא את ספרו של מייקל לואיס, Liar's Poker. זה נחשב לספר החזק שמתאר את וול סטריט", היא אומרת. "אבל זה לא ממש מכין אנשים למה שהם יעברו שם, כאשר יתחילו לעבוד בעבודה שנחשבת לוותרת ונחשקת".

פרשה אחת היממה את גודיוואלה במיוחד. זה היה כאשר אנליסטית מבנק השקעות אחר נמצאה מתה במשרד. עיתוני ניו יורק דיווחו על שמועות שלפיהן אותה אנליסטית הייתה בקשר רומנטי עם אחד מעמיתיה. באחת הכתבות פורסם גם גובה השכר שלה. "וזה מדהים, שזמן קצר אחרי שאנשים קראו על מותה, הם עברו לשוחח על המשכורת שלה, ואיך ייתכן שהיא הרוויחה יותר מהם. התסכול שלהם נבע מהכסף ולא משום דבר אחר. זה היה רוחה, אנשים שמרוכזים רק בכסף".

מקרה נוסף קשור לאחד מעמיתיה, אנליסט צעיר ומתוסכל מהעבודה, שחיפש חיים מחוץ למשרד. הוא פנה למגזין פורנו של ג'יי, והצטלם עבורו. גודיוואלה שמעה על כך, והחליטה

אולם המציאות היומיומית נראית אחרת. "אפשר לתאר את האווירה שם ב'תגיעי, ותשאירי את האישיות שלך מאחור'. כל תכונה שלא תואמת את תדמית הבנקאי הרגיל שלהם צריך להותיר מאחור. בגלל שהגעתי לשם עם מגוון חריגות - אישה, בת מינציות, בוגרת אוניברסיטה פשוטה - הייתה לי יותר עבודה להעלים ולהשטיח את מי שאני".

באחד מהמקרים היא צעדה עם הבוס שלה לארי, והם חלפו על פני עמית לעבודה, בחור ממוצא הודי, שישב לבדו ואכל מזון חריף. "לא פלא שאף אחד לא מתקרב אליו, עם כל התבלינים האלה", העיר לארי, וגודיוואלה, המורגלת היטב בטעמים החריפים, שיננה לעצמה לא לנסות לפתח את השיחה. "הבוס ממילא לא מתעניין בשום דבר אתני", היא אמרה לעצמה ונזכרה כיצד בתחילת עבודתה שם עוד קיוותה שילמדו להכיר אותה ואת המורשת ההודית שלה.

עד שהגיעה לניו יורק, לא הכירה את תרבות הבילויים והנהנתנות של ילדי עשירים מצפון מזרח ארה"ב - חופשות ארוכות במהלך הקיץ, בילויים בקאנטרי קלאב כסמל סטטוס, והשתייכות לחוגי בוגרים של אוניברסיטאות יוקרה. "אבל אחרי תקופת עבודה קצרה כבר שמעתי מספיק סיפורים על עמיתים שמבלים את החופשות שלהם במועדונים יוקרתיים באזור ניו אינגלנד. הבנתי שאין לי מה להשיב לשאלות ולספר כיצד ביליתי את הקיץ האחרון באכילת ג'אנק עם חברים מהשכונה".

מנהליה, וגם חלק מעמיתיה, היו עיוורים לשונות שממנה צמחה גודיוואלה. "באיזה

כשנכנסתי לוול סטריט ציפיתי שזו תהיה עבודה מאתגרת עם שעות ארוכות והרבה למידה. מהר מאוד הסתבר שהאתגר הגדול במורגן סטנלי הוא להעלים ולהשטיח את מי שאני. כל תכונה שלא תואמת את תדמית הבנקאי הרגיל שלהם צריך להותיר מאחור"

לא משקה מציאות. מתוך הסרט וול סטריט

בוול סטריט האתגר מתחיל מוקדם מאוד. כשקודם בעבודה הוא לא על פי ביצועים אלא על פי יחסים אישיים, והגברים יוצאים בלילה למועדון סטריפטז, איך נשים בכלל יכולות להיות חלק מהמועדון הזה?"

על קשר עד היום. אני זוכרת בעיקר חוסר שעות שינה. סגירת עסקאות באמצע הלילה, שבוע עבודה של 80 שעות בממוצע. ימים שבהם בשעה תשע בערב, אחרי שאני עובדת על עסקה מסוכנת, ניגש פתאום אחד הבוסים ומפיל תיק נוסף שצריך לגמור עד ליום המחרת.

"היו מעט מאוד שעות שבהן שהיתי בדירה שלי בניו יורק, ואנשים מסביבי ממש התמוטטו. כסופו של דבר, זה הופך להיות מקום שאנשים עוברים בו טקסי חניכה, השפלות מאורגנות. וכתוצאה מכך, הרבה מהעובדים לא מסיימים את השנה הראשונה, או עוזבים אחרי שנה שנתיים ולעולם לא חוזרים".

אחרים באים להחליף אותם, בלי לשאול שאלות. איך את מסבירה את זה שאנשים רוצים דווקא לעבוד בוול סטריט?

"כי המשמעות של וול סטריט עבור אנשים היא כסף וכוח. נכנסים לטריפ מהעוצמה. כל אחד מרגיש שהוא הגיע לעבודה הנחשקת ועבד קשה, ובגלל זה הוא משליך על הצעיר שהגיע תחתיו את היחס שהוא קיבל. מנהלים במשרדים של מורגן סטנלי ניצלו את מעמדם. הייתה שם כל הזמן אווירה של 'אם אתה לא תעשה את מה שהוטל עליך, נעיף אותך, כי יש עוד אלף איש שרוצים את העבודה שלך'. הם פשוט לא סבלו אנשים שמתלוננים ולא נתנו לזה מקום".

זו תופעת העדר - מנהלים שמפעילים את סמכותם בנוקשות, פשוט כי כך כולם עושים.

"כעיקרון, מי שקובע את הטון זו הנהגת החברה. ברור שאם אדם בכיר בתאגיד מדבר לא יפה למזכירה שלו, אז הוא מכתוב לאחריים. זו דינמיקה טבעית של תאגיד. במורגן סטנלי הבכירים היו מתייחסים לעובדי מנהלה, אלה שאחראים על שכפולים וכריכות וכי, בצורה מאוד משפילה. מכנים אותם טיפשים, ומדברים אליהם לא יפה. שמת לי לב שאנשים כמוני, בדרגות תאגיד נמוכות יותר, התחילו פתאום להרגיש שזה בסדר להשפיל אחרים.

"אני מאוד מקווה שזה יוביל לשינוי. יש המון אנשים שרוצים להיכנס לתחום הזה, ואני מקווה שהספר יעורר שיה, במיוחד בקרב נשים. אני רוצה שהן ידעו שהיחס אליהן הוא מערכתית ולא משהו אישי, ושזו תרבות שמצריכה שינוי." □

כי על ההשכלה שלי לא סיפרתי אם לא שאלו, וכך גם לגבי המוצא, כי לא נראיתי דווקא הודית או פרסית, אבל את היותי אישה אי אפשר להסתיר".

איך תאגיד עצום כמו מורגן סטנלי יכול להתקדם מעבר למדיניות מוצהרת, ובאמת להבנים שינוי?

"במקום כזה צריך מה שנקרא 'סוכני שינוי'. אנשים שיוכילו את הדרך, כי לאנשים רבים שעובדים שם אין כוונות רעות, הם פשוט לא שמים לב למה שהם עושים. כמו אותו מנהל שהוציא את העמיתה שלי מהעסקה. הוא אמר לה שהוא עושה את זה לטובתה כי 'לא הייתי רוצה להכניס אותך למצב המזוה הזה של לעבוד עם לקוח שלא רוצה'. זו דווקא הייתה הזדמנות עבורו להוביל שינוי ולחנך אחרים, במקום לפגוע לה בקידום".

אולי השינוי יהיה מעשי בשיותר נשים ימונו לתפקידי מפתח.

"זה נכון שאם יהיו נשים בפסגה, תהיה הבנה טובה יותר של הבעיה. אבל בבנקים להשקעות בוול סטריט, האתגר מתחיל הרבה יותר מוקדם. הם בכלל לא מצליחים לגרום לנשים להישאר. תנאי העבודה שם לא מתאימים לאימהות, למשל. כשקודם בעבודה הוא לא על פי ביצועים אלא על פי יחסים אישיים, והגברים יוצאים בשעות הלילה לשבת במועדון סטריפטז, איך הנשים בכלל יכולות להיות חלק מהמועדון הזה?"

השפלות מאורגנות

גודיוואלה, שלאחר ימי וול סטריט עשתה תואר שני במינהל עסקים באוניברסיטת ורטון, הפכה למרצה מבוקשת בתחום היחס למיעוטים ונשים במקומות עבודה. היא כותבת בנושאים עסקיים למגזין אוניברסיטת ורטון, כמו גם "וול סטריט ז'ורנל" ול"ושינגטון פוסט". היא עומדת בראש חברת הייעוץ Mind Works, המתמחה במשברי לחץ של עובדים ומספקת שירותי מדיטציה לתאגידים.

את מתייחסת היום לימי וול סטריט כאל סיוט?

"לא סיוט, אלא תקופה אינטנסיבית, עם הרבה ניסיון לימוד וכמה חברים טובים השומרים אתי

לרכוש את המגזין ולהביא אותו למשרד, כשהיא משוכנעת שלא יפטרו את הבחור רק בגלל שהוא הומו או בגלל שהתפשט מול המצלמה. אבל מנהליה מצאו סיבה אחרת להרחיק את הבחור מכנס מכובד כמו מורגן סטנלי.

"נחשפתי לכל מיני סיפורים כאלה, חלקם התרחשו יותר מפעם אחת", היא מספרת. "כמו אותה עמיתה שלי, שבספר אני קוראת לה נטליה. היא עבדה מאוד קשה על איזו עסקה, וכאשר הגיע החלק הכיפי, שבו יוצאים לרוד שואו, כלומר לפגישות עם משקיעים ברחבי ארה"ב מחוץ למשרד, נאמר לה שלא תוכל להצטרף כי הלקוח לא רוצה נשים בתמונה. בסוף אותה שנה, כל הגברים בקבוצת העבודה של נטליה יצאו ביחד לקאנטרי קלאב למשחקי גולף. לנטליה אמרו שהיא מוזמנת ללכת לנוח בספא, וגם שתקבל כסף לבונו במסעדת יוקרה".

אנליסטים שעדיין עובדים בוול סטריט דיברו איתך אחרי יציאת הספר?

"המון. בעיקר אנשים שעובדים בבנקים אחרים להשקעות, שאומרים שמה שכתבתי מתאר בדיוק את האווירה. לא שיש במקומות האלה אפליה מוחלטת שניתנת לטיפול מבחינה משפטית, אבל מתחת לפני השטח, בניואנסים, נשים ומיעוטים מופלים שם כל הזמן. אפשר להגיד שבנקים להשקעות הם מרחב עבודה לא הוגן עבור נשים. לא נותנים להן הזדמנויות שוות".

למה בדיוק כל כך קשה להיות אישה במורגן סטנלי?

"עברתי בתוך מחלקת מימון תאגידים, במסגרות שאז נקראו 'קבוצות עבודה'. הקבוצה שלי מנתה 20 אנליסטים, כולם גברים חוץ ממני. ואני באתי מרקע שונה משל כולם, אבל מה שהכי בלט, כמוכח, הוא העובדה שאני אישה.

במורגן סטנלי הבכירים היו מתייחסים לעובדי מנהלה בצורה מאוד משפילה. מכנים אותם טיפשים, ומדברים אליהם לא יפה. שמת לי לב שאנשים כמוני, בדרגות תאגיד נמוכות יותר, התחילו פתאום להרגיש שזה בסדר להשפיל אחרים"